EIROPAS
KOMISIJA

Briselē, 6.2.2019.
COM(2019) 52 final

2019/0025 (NLE)

Priekšlikums

PADOMES LĒMUMS

par nostāju, kas Eiropas Savienības vārdā jāieņem Stokholmas Konvencijas par noturīgajiem organiskajiem piesārņotājiem Pušu konferences devītajā sanāksmē attiecībā uz priekšlikumiem par grozījumiem A un B pielikumā

PASKAIDROJUMA RAKSTS

1. PRIEKŠLIKUMA PRIEKŠMETS

Šis priekšlikums attiecas uz lēmumu, ar kuru nosaka nostāju, kas Savienības vārdā jāieņem Stokholmas konvencijas Pušu konferencē saistībā ar lēmumiem, kurus paredzēts pieņemt nolūkā grozīt A un B pielikumu, proti, iekļaut jaunas ķimikālijas un grozīt esošos ierakstus.

2. PRIEKŠLIKUMA KONTEKSTS

2.1. Stokholmas konvencija

Stokholmas Konvencijas par noturīgajiem organiskajiem piesārņotājiem ("konvencija") mērķis ir aizsargāt cilvēka veselību un vidi pret noturīgiem organiskajiem piesārņotājiem (NOP). Konvencija uzliek pusēm juridiski saistošus pienākumus veikt pasākumus, ar ko izskaužvai ierobežo NOP ražošanu un izmantošanu, kā arī importu un eksportu. Pusēm ir arī pienākums veikt pasākumus, ar ko samazina vai izskaužizplūdes no NOP netīšas ražošanas un izplūdes no uzkrājumiem un atkritumiem.

Minētais nolīgums stājās spēkā 2004. gada 24. februārī.

Eiropas Savienība un 27 dalībvalstis ir konvencijas puses[1].

2.2. Stokholmas konvencijas Pušu konference

Pušu konference ir izveidota ar konvencijas 19. pantu, un tā ir Stokholmas konvencijas pārvaldības struktūra. Šī struktūra parasti tiekas reizi divos gados, lai pārraudzītu konvencijas ieviešanu. Tā arī izvērtē ķīmikālijas, kuras izskatīšanai iesniegusi NOP izvērtēšanas komisija.

Saskaņā ar konvencijas 23. pantu katrai pusei ir viena balss. Taču tādas reģionālas ekonomiskās integrācijas organizācijas kā ES savas tiesības balsot izmanto par tik balsīm, cik no tās dalībvalstīm ir konvencijas puses.

2.3. Paredzētais Pušu konferences akts

Devītajā kārtējā sanāksmē, kas norisēs no 2019. gada 29. aprīļa līdz 10. maijam, Pušu konference izvērtēs vajadzību pieņemt lēmumus par jaunu ķimikāliju iekļaušanu konvencijas A, B un/vai C pielikumā vai esošo ierakstu grozīšanu šajos pielikumos.

Paredzēto aktu mērķis ir konvencijas A, B un/vai C pielikumā iekļaut jaunas ķimikālijas vai grozīt esošos ierakstus. Ķimikāliju iekļaušana A, B un/vai C pielikuma sarakstā nozīmē, ka uz tām attieksies pasākumi, kuru mērķis ir izskaust vai ierobežot šādu ķimikāliju ražošanu un izmantošanu, tai skaitā samazināt vai izskaust netīšas izplūdes. Esošos ierakstus groza ar mērķi panākt mazāku skaitu atbrīvojumu no kontroles pasākumiem.

Paredzētais akts pusēm kļūs saistošs saskaņā ar konvencijas 22. panta 4. punktu, kas nosaka: "*Uz šīs Konvencijas A, B vai C pielikuma grozījumu ierosināšanu, pieņemšanu un spēkā stāšanos attiecas tā pati kārtība, kāda noteikta attiecībā uz šīs Konvencijas papildu pielikuma ierosināšanu, pieņemšanu un spēkā stāšanos, izņemot, ka A, B vai C pielikuma grozījumi nestājas spēkā attiecībā uz jebkuru Pusi, kura iesniegusi deklarāciju atbilstoši 25. panta 4. punkta nosacījumiem, un šajā gadījumā šādi grozījumi stājas spēkā attiecībā uz šo Pusi deviņdesmitajā dienā pēc šā grozījuma ratifikācijas, pieņemšanas, apstiprināšanas vai pievienošanās instrumenta deponēšanas Depozitārijā*."

[1] OV L 209, 31.7.2006., 1. lpp.

3. SAVIENĪBAS VĀRDĀ IEŅEMAMĀ NOSTĀJA

Komisija iesniedz Padomei priekšlikumu lēmumam, ar kuru Savienības vārdā Pušu konferences devītajā sanāksmē atbalsta lēmumus izdarīt grozījumus konvencijas A un B pielikumā. Ar šiem lēmumiem A pielikumā tiks iekļautas jaunas ķimikālijas, kā rezultātā uz tām attieksies konvencijā noteiktie pienākumi, proti, samazināt vai izskaust izplūdes no netīšas ražošanas un izmantošanas. Turklāt ir sagaidāms, ka Pušu konference pieņems lēmumu, ar kuru svītros vai grozīs dažus izņēmumus, kas attiecas uz konvencijas B pielikumā jau iekļauto ķimikāliju izmantošanu.

Pušu konferencei iesniegto lēmumu priekšlikumu pamatā ir ieteikumi, ko sniegusi Noturīgo organisko piesārņotāju izvērtēšanas komisija (NOP izvērtēšanas komisija), kas ir Pušu konferences pārraudzībā esoša palīgstruktūra. Ir konstatēts, ka ķimikālijas, ko NOP izvērtēšanas komisija ieteica iekļaut konvencijas A pielikumā, atbilst konvencijas D pielikumā noteiktajiem kritērijiem. NOP izvērtēšanas komisijas ieteikumi svītrot vai grozīt izņēmumus, kas piešķirti attiecībā uz konvencijā iekļauto ķimikāliju izmantošanu, ir balstīti uz pieejamo alternatīvu novērtējumu.

Ņemot vērā Savienības vadošo lomu vides politikas veidošanā, tai ir ļoti svarīgi atkārtoti apliecināt savu globālo apņemšanos veicināt starptautisku vides nolīgumu un standartu labāku ieviešanu. Tas paredz, ka Savienība atbalsta un īsteno šādu nolīgumu zinātnisko palīgstruktūru pieņemtos ieteikumus un ievēro šajos nolīgumos noteiktos kritērijus, uz kuriem šādi ieteikumi ir balstīti.

Šī iniciatīva arī atbilst Junkera izvirzītajai prioritātei panākt, lai, īstenojot ilgtspējīgas attīstības mērķus, it īpaši labas veselības (3) un atbildīga patēriņa un ražošanas (12) mērķus, un 7. vides rīcības programmu, ES kļūtu par spēcīgāku globālo aktoru.

Tāpēc ierosinātie lēmumi iekļaut A pielikumā dikofolu un perfluoroktānskābi (*PFOA*), tās sāļus un ar *PFOA* saistītos savienojumus Savienībai būtu jāatbalsta. Šīm ķimikālijām Savienības tiesību aktos jau ir noteikti ierobežojumi, kas ir līdzīgi konvencijas ierobežojumiem. Dikofola izmantošana Savienībā ir aizliegta ar Komisijas Regulu (EK) Nr. 2032/2003[2] un Komisijas Lēmumu 2008/764/EK[3]. Perfluoroktānskābes (*PFOA*), tās sāļu un ar *PFOA* saistīto savienojumu izmantošana ir ierobežota ar Komisijas Regulu (ES) 2017/1000[4].

NOP izvērtēšanas komisijas Lēmumā POPRC-14/2 ieteikts perfluoroktānskābi (*PFOA*), tās sāļus un ar *PFOA* saistītus savienojumus konvencijā iekļaut ar dažiem īpašiem izņēmumiem. Minētais ieteikums ir sniegts pēc pušu un ieinteresēto personu (tai skaitā arī Savienības) iesniegtās informācijas izskatīšanas, un tas atspoguļo vajadzību dažos konkrētos lietojumos turpināt *PFOA* izmantošanu. Daži no īpašajiem izņēmumiem būtu nepieciešami Savienībai, ko apliecina Komisijas Regula (ES) 2017/1000, kurā ir normas, kas Savienībā ļauj turpināt *PFOA* izmantošanu dažos konkrētos lietojumos.

---

2 Komisijas 2003. gada 4. novembra Regula (EK) Nr. 2032/2003 par 10 gadu darba programmas otro fāzi, kas minēta Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 98/8/EK 16. panta 2. punktā par biocīdu laišanu tirgū, un ar ko groza Regulu (EK) Nr. 1896/2000 (OV L 307, 24.11.2003., 1. lpp.).

3 Komisijas 2008. gada 30. septembra Lēmums 2008/764/EK par dikofola neiekļaušanu Padomes Direktīvas 91/414/EEK I pielikumā un tādu augu aizsardzības līdzekļu atļauju atsaukšanu, kuros ir minētā viela (OV L 262, 1.10.2008., 40. lpp.).

4 Komisijas 2017. gada 13. jūnija Regula (ES) 2017/1000, ar ko sakarā ar perfluoroktānskābi (*PFOA*), tās sāļiem un ar *PFOA* saistītām vielām groza Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (EK) Nr. 1907/2006, kas attiecas uz ķimikāliju reģistrēšanu, vērtēšanu, licencēšanu un ierobežošanu (*REACH*), XVII pielikumu (OV L 150, 14.6.2017, 14. lpp.).

Savienībai būtu jāatbalsta arī tas, ka B pielikumā tiek svītroti vai grozīti perfluoroktānsulfoskābes (*PFOS*), tās sāļu un perfluoroktānsulfonilfluorīda (*PFOSF*) pieļaujamie izmantošanas mērķi un īpaši izņēmumi attiecībā uz to izmantošanu. Neviens no pieļaujamajiem izmantošanas mērķiem un īpašajiem izņēmumiem, ko ieteikts svītrot, Savienībā vairs nav aktuāls.

Tā kā grozījumi A un B pielikumā Savienībai būs juridiski saistoši un būs jāatspoguļo Regulā (EK) Nr. 850/2004, ar kuru Stokholmas konvenciju īsteno Savienībā, būtu jānosaka nostāja, kas Savienības vārdā jāieņem Pušu konferencē.

4. JURIDISKAIS PAMATS

4.1. Procesuālais juridiskais pamats

4.1.1. Principi

Līguma par Eiropas Savienības darbību (LESD) 218. panta 9. punktā ir paredzēti lēmumi, kas nosaka "*nostāju, kas Savienības vārdā jāapstiprina kādā ar nolīgumu izveidotā struktūrā, ja šāda struktūra ir tiesīga pieņemt lēmumus ar juridiskām sekām, izņemot lēmumus, kas papildina vai groza attiecīgajā nolīgumā noteikto iestāžu sistēmu*".

Jēdziens "*lēmumi ar juridiskām sekām*" ietver aktus, kam ir juridiskas sekas saskaņā ar starptautisko tiesību normām, kuras reglamentē attiecīgo struktūru. Tas ietver arī instrumentus, kas nav saistoši saskaņā ar starptautiskajām tiesībām, bet kas "*var būtiski ietekmēt Savienības likumdevēja pieņemtā tiesiskā regulējuma saturu*"[5].

4.1.2. Piemērošana konkrētajā gadījumā

Pušu konference ir struktūra, kas izveidota ar nolīgumu, proti, Stokholmas Konvenciju par noturīgajiem organiskajiem piesārņotājiem.

Aktam, kuru Pušu konference tiek aicināta pieņemt, būs tiesiskas sekas. Paredzētais akts saskaņā ar Stokholmas konvencijas 22. panta 4. punktu būs saistošs starptautisko tiesību nozīmē, un tas būs jāatspoguļo Eiropas Parlamenta un Padomes 2004. gada 29. aprīļa Regulā (EK) Nr. 850/2004 par noturīgiem organiskajiem piesārņotājiem un ar ko groza Direktīvu 79/117/EEK[6]. Tam par iemeslu ir fakts, ka minētās regulas 14. panta 1. punktā ir noteikts, ka ikreiz, kad konvencijā iekļauj kādu vielu, regulas I, II un III pielikumā jāizdara grozījumi.

Paredzētais akts nepapildina un negroza nolīgumā noteikto institucionālo sistēmu.

Tāpēc ierosinātā lēmuma procesuālais juridiskais pamats ir LESD 218. panta 9. punkts.

4.2. Materiālais juridiskais pamats

4.2.1. Principi

Saskaņā ar LESD 218. panta 9. punktu pieņemama lēmuma materiālais juridiskais pamats galvenokārt ir atkarīgs no tā paredzētā akta mērķa un satura, attiecībā uz kuru ieņem nostāju Savienības vārdā. Ja paredzētajam aktam ir divi mērķi vai divi komponenti un viens ir atzīstams par galveno, bet otrs nav būtisks, tad lēmums, ko pieņem saskaņā ar LESD 218. panta 9. punktu, jābalsta uz viena materiālā juridiskā pamata, proti, tā, ko prasa galvenais vai dominējošais mērķis vai komponents.

---

5 Tiesas spriedums, 2014. gada 7. oktobris, Vācija/Padome, C-399/12, EU:C:2014:2258, 61.–64. punkts.

6 OV L 158, 30.4.2004., 7. lpp.

4.2.2. Piemērošana konkrētajā gadījumā

Paredzētā akta galvenais mērķis un saturs ir saistīti ar vidi.

Tāpēc ierosinātā lēmuma materiālais juridiskais pamats ir LESD 192. panta 1. punkts.

4.3. Secinājums

Par ierosinātā lēmuma juridisko pamatu būtu jānosaka LESD 192. panta 1. punkts sasaistē ar 218. panta 9. punktu.

2019/0025 (NLE)

Priekšlikums

PADOMES LĒMUMS

par nostāju, kas Eiropas Savienības vārdā jāieņem Stokholmas Konvencijas par noturīgajiem organiskajiem piesārņotājiem Pušu konferences devītajā sanāksmē attiecībā uz priekšlikumiem par grozījumiem A un B pielikumā

EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību un jo īpaši tā 192. panta 1. punktu saistībā ar 218. panta 9. punktu,

ņemot vērā Eiropas Komisijas priekšlikumu,

tā kā:

(1) Stokholmas Konvencija par noturīgajiem organiskajiem piesārņotājiem ("konvencija") stājās spēkā 2004. gada 17. maijā un Savienības vārdā tika noslēgta ar Padomes Lēmumu 2006/507/EK[7].

(2) Savienībā Stokholmas konvenciju īsteno ar Eiropas Parlamenta un Padomes 2004. gada 29. aprīļa Regulu (EK) Nr. 850/2004[8].

(3) Saskaņā ar konvencijas 8. pantu par ķimikālijas iekļaušanu sarakstā A, B un/vai C pielikumā un par saistīto kontroles pasākumu noteikšanu lemj Pušu konference.

(4) Paredzams, ka Stokholmas konvencijas Pušu konferences devītajā sanāksmē tiks pieņemti lēmumi A pielikumā iekļaut jaunas ķimikālijas un B pielikumā grozīt esošu ierakstu.

(5) Ir lietderīgi noteikt nostāju, kas Savienības vārdā jāieņem Pušu konferencē, jo lēmumi būs Savienībai saistoši.

(6) Lai aizsargātu cilvēka veselību un vidi no turpmākas dikofola un perfluoroktānskābes (*PFOA*), tās sāļu un ar to saistīto savienojumu izdalīšanās, šo ķimikāliju ražošana un izmantošana jāsamazina vai jāizskauž pasaules mērogā un jāatbalsta to iekļaušana konvencijā. Turklāt ir nepieciešams vēl lielākā mērā samazināt vai izskaust perfluoroktānsulfoskābes (*PFOS*), tās sāļu un perfluoroktānsulfonilfluorīda (*PFOSF*) izmantošanu, B pielikumā svītrojot vai grozot pieļaujamos izmantošanas mērķus un īpašos izņēmumus,

---

[7] Padomes 2004. gada 14. oktobra Lēmums Nr. 2006/507/EK par to, kā Eiropas Kopienas vārdā noslēdz Stokholmas Konvenciju par noturīgajiem organiskajiem piesārņotājiem (OV L 209, 31.7.2006., 1. lpp.).

[8] Eiropas Parlamenta un Padomes 2004. gada 29. aprīļa Regula (EK) Nr. 850/2004 par noturīgiem organiskajiem piesārņotājiem un ar ko groza Direktīvu 79/117/EEK (OV L 158, 30.4.2004., 7. lpp.).

IR PIEŅĒMUSI ŠO LĒMUMU.

1. pants

1. Nostāja, kas Savienības vārdā jāieņem Stokholmas konvencijas Pušu konferences devītajā sanāksmē saskaņā ar Noturīgo organisko piesārņotāju izvērtēšanas komisijas attiecīgajiem ieteikumiem, ir atbalstīt šādus priekšlikumus:

   – iekļaut konvencijas A pielikumā dikofolu, neparedzot nekādus īpašus izņēmumus;

   – iekļaut A pielikumā perfluoroktānskābi (*PFOA*), tās sāļus un ar *PFOA* saistītos savienojumus, paredzot īpašus izņēmumus attiecībā uz šādu ražojumu ražošanu: pusvadītāji vai saistītas elektroniskās ierīces, fotofilmu fotogrāfiskie pārklājumi, tekstilmateriāli ar ūdens un eļļu atgrūšanas spēju strādnieku pasargāšanai no tādiem bīstamiem šķidrumiem, kuri apdraud to veselību un drošību, invazīvas un implantējamas medicīniskās ierīces, ugunsdzēsības putas šķidru kurināmo tvaika slāpēšanai un šķidru kurināmo aizdegšanās dzēšanai;

   – konvencijas B pielikuma ierakstā par perfluoroktānsulfoskābi (*PFOS*) un tās atvasinājumiem svītrot šādus pieļaujamos izmantošanas mērķus: fotoapstrāde, aviācijā izmantojami hidrauliskie šķidrumi, dažas medicīniskas ierīces (piemēram, etilēna tetrafluoretilēna (ETFE) kopolimēra slāņi un rentgenpozitīva ETFE ieguve, *in vitro* diagnostikas medicīniskās ierīces un *CCD* matricas filtri), gaismizturīgi un gaismu neatstarojoši pusvadītāju pārklājumi, kodinātājs, ko izmanto pusvadītāju savienojumiem un keramiskajiem filtriem;

   – konvencijas B pielikuma ierakstā par perfluoroktānsulfoskābi (*PFOS*) un tās atvasinājumiem svītrot šādus īpašos izņēmumus: fotomaskas pusvadītāju un šķidro kristālu displeju (*LCD*) ražošanā, metalizācija (cietā metalizācija) un metalizācija (dekoratīvā metalizācija), elektriskās un elektroniskās daļas dažiem krāsu printeriem un krāsu kopēšanas iekārtām, insekticīdi ievazātu sarkano ugunsskudru un termītu apkarošanai, kā arī ķīmiski sekmēta naftas ieguve;

   – *PFOS* un tās atvasinājumu pieļaujamo izmantošanas mērķi "ugunsdzēsības putu ražošana un izmantošana" grozīt uz īpašo izņēmumu "ugunsdzēsības putu izmantošana šķidru kurināmo tvaika slāpēšanai un šķidru kurināmo aizdegšanās dzēšanai";

   – *PFOS* un tās atvasinājumu pieļaujamo izmantošanas mērķi "izmantošana atraktantos *Atta* spp. un *Acromyrmex* spp. lapgraužu skudru apkarošanai" grozīt un iekļaut sulfluramīdu, precizējot, ka pieļaujamais izmantošanas mērķis attiecas tikai uz izmantošanu lauksaimniecībā.

2. Savienības pārstāvji, ņemot vērā norises Stokholmas konvencijas Pušu konferences devītajā sanāksmē un koordinējoties uz vietas, apspriedušies ar dalībvalstīm, var vienoties par šīs nostājas precizēšanu bez Padomes papildu lēmuma.

2. pants

Šis lēmums ir adresēts Komisijai.

Briselē,

Padomes vārdā –
priekšsēdētājs